

दोस्रो एशिया प्रशान्त भाषिक ओलम्पियाड

२७ सेप्टेम्बर २०२०

प्रश्नहरू

- निरीक्षकहरूलाई राम्ररी सुन्नुहोस् र उहाँहरूको निर्देशन पालना गर्नुहोस्।
- प्रतिस्पर्धा पाँच घन्टा चलने छ। पहिलो प्रश्न सेटमा छ पृष्ठहरू छन् र यसमा पाँच वटा प्रश्नहरू छन्। तपाईंले प्रश्नहरूको उत्तर जुनसुकै क्रममा दिन सक्नुहुन्छ।
- प्रतिस्पर्धाको समयमा तपाईंले कुनै पनि विद्युतीय उपकरण, लिखित वा छापिएको वस्तु वा सूचनाका कुनै पनि बाह्य स्रोतहरू प्रयोग गर्न पाउनुहुन्न।
- कुनै पनि प्रश्नमा तपाईंको प्रश्न छ भने हात उठाएर निरीक्षकसँग सोध्नुहोस्। तपाईंलाई जवाफ दिनुभन्दा पहिले निरीक्षकले जुरीसँग सल्लाह गर्ने छन्।
- उत्तरहरू दिनका लागि नियमहरू
 - प्रश्नहरू नसार्नुहोस्।
 - प्रत्येक प्रश्नको समाधान अलग पानामा लेख्नुहोस्।
 - उत्तर पानाको अधिल्लो पृष्ठको मात्र प्रयोग गर्नुहोस्।
 - हरेक पानामा तपाईंको नाम, प्रश्न नम्बर, प्रश्नभित्रको पृष्ठ क्रम, आदि लेख्नुहोस्:

नाम	...
प्रश्न संख्या	५
पृष्ठ संख्या	१ / ३

नाम	...
प्रश्न संख्या	५
पृष्ठ संख्या	२ / ३

नाम	...
प्रश्न संख्या	५
पृष्ठ संख्या	३ / ३

(यसको अर्थ पाँचौँ प्रश्नका लागि तीनको पहिलो, दोस्रो र तेस्रो पाना।)

अन्यथा तपाईंको काम हराउन वा मिसिन सक्ने छ।

- तपाईंको उत्तरहरू तर्कको आधारमा हुनु पर्ने छ। तपाईंको उत्तर पूर्णरूपले सही भएपनि राम्ररी व्याख्या गरेको छैन भने कम नम्बर दिइने छ।

एप्लोको आधिकारिक वेबसाइटमा प्रकाशित नभइज्जेल प्रतियोगिताका प्रश्नहरू अनिवार्य रूपमा गोप्य राखिनु पर्छ। <https://aplo.asia> उक्त मितिअघि कसैलाई यी प्रश्नहरू नभन्नुहोला वा छलफल नगर्नुहोला।।

प्रश्न १ (२० अङ्कहरू). “याई” भाषाका दुईजना वक्ताहरूले बोलेका केही पदावलीहरू र तिनीहरूका नेपाली अनुवादहरू विना कुनै क्रममा यहाँ छन्।

वक्ता १ (पुरुष, ५० वर्ष पुरानो)

1. hoom hu	a. तपाईंको आगो
2. belem mââng	b. मेरो पानी
3. waau haalee Aiawa	c. मेरो बस
4. uutap taben than	d. तपाईंको आँप
5. tabik kar	e. तपाईंको डुङ्गा
6. anyik sawakiny	f. प्रमुखको कुर्सी
7. anyim meic	g. मेरो हार
8. belik kõiö	h. आइवाको बिरालो

वक्ता २ (पुरुष, १२ वर्ष पुरानो)

9. belen koka	i. तपाईंको बाख्रो
10. anyik tang	j. उसको तरुल
11. anyim karopëë	k. कुवाको आमा
12. haaleem nani	l. उसको खरबुजी
13. an koko	m. उसको कार
14. hinyö anyi Kua	n. मेरो टोकरी
15. belik nu	o. उसको कोक
16. anyin loto	p. मेरो नरिवल
17. an waajem	q. तपाईंको डगआउट डुङ्गा

(a) हरेक वक्ताका लागि, सही मिल्दो वस्तु निर्धारण गर्नुहोस्।

(b) नेपालीमा अनुवाद गर्नुहोस्:

18. belem waajem
19. karopëë hoon hinyö

सामान्य अनुवादमा प्रतिबिम्बित नभएका कुनै अर्थ छ भने उल्लेख गर्नुहोस्।

(c) तल दिएका केही नेपाली शब्दहरू र तिनीहरूका “याई” भाषा अनुवादहरू हुन्:

कुकुर = kuli चिया = trii क्यानो डुङ्गा = ok

सबै सम्भावित तरिकामा “याई” भाषामा अनुवाद गर्नुहोस्:

- r. बिरालाको चिया
s. कुवाको नरिवल
t. उसको क्यानो डुङ्गा
u. मेरो कुकुर

△ “याई” भाषा अस्ट्रोनेसियन परिवारसँग सम्बन्धित छ। यो ओउवा टापु, न्यू क्यालेडोनियामा करिब ४,००० मानिसद्वारा बोलिन्छ।
â, ë र ö स्वरहरू हुन्।

डगआउट डुङ्गा रूखको हाँगाबाट बनेको एउटा लामो, साँघुरो डुङ्गा हो। तरुल एक उच्च क्यालोरी भएको फल हो जुन सुठुनी जस्तै जमिनमुनि फल्ने गर्छ। कोक एक अमेरिकी बहुराष्ट्रिय कम्पनी, कोका-कोला कम्पनीले विश्वभर बेच्ने गरेको ग्यास घुलित पेय पदार्थ हो। आइवा र कुवा व्यक्तिको नामहरू हुन्।

—ऋजुल गान्धी

प्रश्न २ (२० अङ्कहरू). वालमान भाषा र तिनीहरूका सम्भव नेपाली अनुवादहरू यहाँ छन्:

1. <i>Runon nchklwaro chim.</i>	उसले(पुरुष) तपाईंहरूलाई धोका दियो।
2. <i>Ri ypa kaypu wuel.</i>	उनीहरूले र मैले सुँगुरहरू माच्यौं।
3. <i>Chuto wpa ketiki wuel.</i>	महिला र मैले सुँगुर (स्त्री) पकायौं।
4. <i>Ru wklwaroy nyue waroy muen.</i>	उसले(महिला) आमा र भाइहरूलाई धोका दिई।
5. <i>Ru weytiki wuel laroy ngolu.</i>	उसले(महिला) सुँगुरको बच्चो र कासावरीहरू पकाई।
6. <i>Chi npaltawro kum.</i>	तपाईंले मेरो खोजी गर्नुभयो।
7. <i>Mue waron muen ypaltawro kipin.</i>	बहिनी र भाइले हाम्रो खोजी गरे।
8. <i>Muen ncha chentiki ngolu.</i>	भाइ र तपाईंले कासावरी (पु) पकाउनुभयो।
9. <i>Runon naron yeteren muen.</i>	ती दुईले (पु) भाइ देखे।
10. <i>Kum maro chu kaltawro pelen.</i>	मैले र श्रीमतीले कुकुर (स्त्री) खोजी गर्नुभयो।
11. <i>Kum meterey pelen laron wuel.</i>	मैले छाउरो र सुँगुर (पु) देखे।
12. <i>Ngan naron na yanpu pelen.</i>	बुबा र छोरोले कुकुर (पु) मारे।
13. <i>Nyue wchaltawro chi.</i>	आमाले तपाईंको खोजी गर्नुभयो।
14. <i>Chim charo chklwaro ru.</i>	तपाईंहरूले र उसले(महिला) उनलाई धोका दिनुभयो।
15. <i>Ri ypapu kipin.</i>	उनीहरूले हामीलाई मारे।

(a) सबै सम्भावित तरिकामा नेपालीमा अनुवाद गर्नुहोस्:

16. *Ru waro ypapu kum.*
17. *Na ycha chaltawro chu.*
18. *Chi npa kaltawroy chu.*
19. *Kum meltiki ngolu.*
20. *Kipin karon ngan kanpu wuel.*

(b) वालमान भाषामा अनुवाद गर्नुहोस्:

21. तपाईंले र उसले(पुरुष) कासावरी (स्त्री) मार्नुभयो।
22. सुँगुरको बच्चो ती दुईटालाई (पु + स्त्री) देख्यो।
23. बुवाले मेरो र छाउरोको खोजी गर्नुभयो।
24. छोराहरू र उसले(महिला) तपाईंलाई मारे।
25. मैले र तपाईंहरूले सुँगुरको बच्चो पकायौं।

△ वालमान भाषा टोरिसेली परिवारसँग सम्बन्धित छ। यो पापुआ न्यू गुयनामा करिब १,७०० मानिसद्वारा बोलिन्छ।

w, y र *ch* व्यञ्जनहरू हुन्।

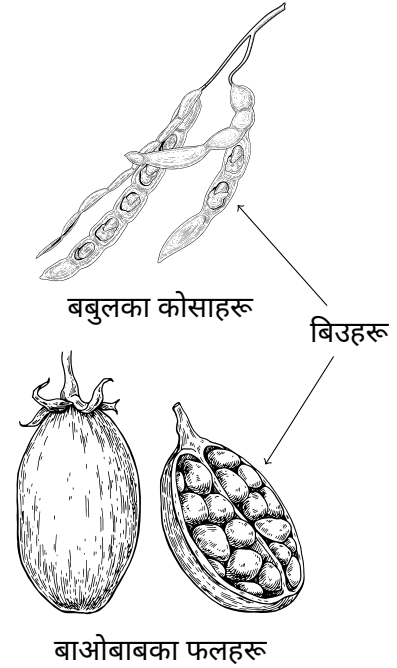
कासावरी मूलरूपले न्यु गिनिया र उत्तरपूर्वी अस्ट्रेलियाको उष्णप्रदेशीय जङ्गलहरूमा पाइने नउड्ने चरो हो।

स्त्री = स्त्रीलिङ्ग, पु = पुलिङ्ग, एव = एकवचन, बव = बहुवचन।

—सम्युएल अहमेद

प्रश्न ३ (२० अङ्कहरू). कोयरा चिनी भाषामा केही शब्दहरू र तिनीहरूका नेपाली अनुवादहरू विना कुनै क्रममा यहाँ छन्:

1. baani	A. बबुलको बिउ
2. baaniije	B. बबुलका कोसा
3. ganda	C. बाओबाबको बिउ
4. gandakorfo	D. बाओबाबको रुख
5. ije	E. खराब भाववृत्ति
6. konno	F. पाको
7. koojje	G. बच्चो
8. kooja	H. पाको उमेर
9. koyrajje	I. जमिन
10. jeeno	J. सर्प
11. jeeney	K. सहरीया व्यक्ति
12. mookonney	L. आमा
13. jaa	M. चिसोपना
14. wangu	N. तातो
15. yeeney	O. सेना

(a) moo शब्द को अर्थ आँखा हुन्छ। सही मिल्दो वस्तु निर्धारण गर्नुहोस्।

(b) tonggotonggo शब्द को अर्थ धनु हुन्छ। नेपालीमा अनुवाद गर्नुहोस्:

baanija, koyra, tonggotonggojje, wangiiije, yeeno

(c) baasu शब्द को अर्थ इनार हुन्छ। कोयरा चिनी भाषामा अनुवाद गर्नुहोस्:

बाओबाबका फलहरू, शान्त, ताप, डोरी, पानी तान्ने

(!) उत्तर चाहिनेबाहेक थप व्याख्या चाहिँदैन, चिन्ह पनि चाहिँदैन।

⚠ कोयरा चिनी भाषा(Koyra Chiini) सोङ्घे परिवारसँग सम्बन्धित छ। यो मालीमा करिब २००,००० मानिसद्वारा बोलिन्छ।
j = 'जाम'को ज। y = 'युवा'को य। nj र jn व्यञ्जनहरू हुन्। दोब्बर अक्षरले दीर्घता जनाउँछ।
पानी तान्ने एक रबरको झोला हो पानीमा खसालिन्छ र त्यसपछि तानिन्छ।

—जाएथोड याड

प्रश्न ४ (२० अङ्कहरू). तुबातुलाबाल भाषामा केही शब्दहरू र तिनीहरूका नेपाली अनुवादहरू यहाँ छन्। स्वरमा भएको ' र ' चिन्हहरूले स्वर भएको अक्षरमा क्रमशः प्राथमिक तथा गौण बलाघात जनाउँछन्।

1. ?a?à:zowá:l झाँक्रीहरू
2. nìxnaná:k को साथमा
3. pàŋhamát विलो ब्लाइन्ड
4. tabi:tlaláh (एक प्रकारको गाउने चरो)
5. ?ìndinà:wai किचु
6. halí:l आइतबार
7. wàhcipí:l पाउपोस
8. naŋgàwili? झुम्कामा

चौबिस (२४) वटा तान चिन्हहरू हटाइएका तुबातुलाबाल भाषाका अन्य शब्दहरू तल दिएका छन्।

9. ?amaŋatal कोही पनि
10. ?a:haižì:bi? उग्राउनु
11. na:bunžiya आठ
12. pi:ʔišt बेरी
13. wohombo:l साँढे सल्लो
14. na:widami बिचमा
15. nìmbunğul गरिब मान्छे
16. ca:ya:u चिच्याउनु
17. ?alalalibič दुब्लो

प्राथमिक तथा गौण बलाघात सही हुने गरी (९-१७) मा छुटेका तानहरू राख्नुहोस्।

△ तुबातुलाबाल कर्न काउन्टी, क्यालिफोर्निया, युएसएका तुबातुलाबाल मानिसहरूले बोल्ने एउटा उटो-आटेकान भाषा थियो। यो अहिले लुप्त भइसकेको छ।

č, ŋ, š, ž, ẓ̌ र ? व्यञ्जनहरू हुन्। ì एउटा स्वर हो। : दीर्घ स्वर जनाउँछ।
विलो ब्लाइन्ड एउटा चरा शिकार गर्ने साधनको एउटा अंश हो।

—ऋजुल गान्धी, शार्दुल चिपळूणकर

प्रश्न ५ (२० अङ्कहरू). मान्टाउरान भाषामा केही क्रिया रूपहरू र तिनीहरूका नेपाली अनुवादहरू यहाँ छन्।

'ialroholrao	योबाट म उचालिन्छु।
'iamece	योद्वारा यसलाई ल्याइन्छ।
'ika'acelraimia'e	तपाईँबाट म टोकिन्छु।
'ika'amadhelraimia'e	तपाईँबाट मलाई घृणा गरिन्छ।
'ikadhalamemi'iae	मबाट तपाईँलाई माया गरिन्छ।
'ikadhangetrao	योबाट मलाई लात हानिन्छ।
'ikelrakelrangimia'e	तपाईँबाट यो पिटिन्छ।
iciva	यसलाई पोल्नुहोस्!
ma'amadha	यसलाई घृणा गर्नुहोस्!
madhalamelraimia'e	म तपाईँलाई माया गर्छु।
maopongomi'iae	तपाईँ मलाई झन्झट दिनुहुन्छ।
oalroho	यो यसलाई उचाल्छ।
omeca	यसलाई ल्याउनुहोस्!
ocengeliae	यो मलाई हेर्छ।
ocengelemi'iae	तपाईँ मलाई हेर्नुहुन्छ।
odhapeletrao	म यसलाई (विष हालेर) छन्छु।
oicivilrao	म यसलाई पोल्छु।
okadhange	यो यसलाई लात हान्छ।
okadhangetrao	म यसलाई लात हान्छु।
okane	यो यसलाई खान्छ।
okelrakelrangetrao	म यसलाई पिट्छु।
olroha	यसलाई उचाल्नुहोस्!

(a) नेपालीमा अनुवाद गर्नुहोस्:

1. *dhopela*
2. *madhalama*
3. *'icengelelraimia'e*
4. *ma'amadhiae*
5. *'ikaopongimia'e*

(b) मान्टाउरान भाषामा अनुवाद गर्नुहोस्:

6. यो यसलाई हेर्छ।
7. मबाट यो उचालिन्छ।
8. यसलाई खानुहोस्!
9. तपाईँ मलाई टोक्नुहुन्छ।
10. यसलाई झन्झट दिनुहोस्!

△ मन्टाउरिन रुकाइ भाषा, फर्मोसान भाषाको भाषिका हो। यो ताइवनको काऊशुंग जातिद्वारा बोलिन्छ। केही बुढापाका बासिन्दाहरूबाट मात्र प्रस्ट बोलिने मानिएको मन्टाउरिन छवटा रुकाइ भाषिकाहरूमध्ये सबैभन्दा सङ्कटापन्न छ।

dh, lr, 'व्यञ्जनहरू हुन्।

— युड-जुइ याओ

सम्पादकहरू: मिन्क्यु किम (प्राविधिक सम्पादक), सुयोसी कोबेयासी, तामिला क्रस्तान, ऋजुल गान्धी (प्रधान सम्पादक), शिजिनी घोष, जर्ज इनरिक डुइनास, आलेक्सान्डर पिपेरस्की, बलराम प्रसाईँ, बालकृष्ण बल, खाइरुल अन्वर मोहम्मद जाकी, युड-जुइ याओ, जाएयोड याड, यु-ह्युआन लि, युयाङ लिउ, मारिया लोसाडा, चिहचुन वाड, आलोक साठे, सेन-चाड हुआड।

नेपाली पाठ: बालकृष्ण बल, बलराम प्रसाईँ।

शुभकामना!